

OD MOTYWACJI DO „NAGRODY” EKSPERYMENALNE MODELE „GŁODU” I NAWROTÓW PICIA ALKOHOLU ETYLOWEGO

Eliza Koroś*, Przemysław Bieńkowski*, Wojciech Kostowski

Zakład Farmakologii i Fizjologii Układu Nerwowego

Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

FROM MOTIVATION TO REWARD: EXPERIMENTAL MODELS OF ALCOHOL CRAVING AND RELAPSES TO ALCOHOL DRINKING

ABSTRACT – Alcohol dependence is a protracted syndrome of mental and somatic disturbances with intermittent periods of deterioration and remissions. The symptoms of psychological dependence are of crucial importance to the diagnosis of alcoholism. Working out an animal model of alcoholism should include references to the clinically important phenomena related to psychological dependence – such as loss of control, compulsive seeking and craving for alcohol, and drinking relapses. Unfortunately, no clinically adequate animal model of alcohol dependence has yet been developed. Constructing a model, which would take into account not only quantitative aspects of drinking but primarily the increased motivational value of alcohol, still presents a challenge. This paper outlines the present directions in developing new, pre-clinical models of alcoholism. Particular attention is given to a model of chronic, spontaneous and reoccurring alcohol drinking, as well as to the procedures of alcohol self-administration, extinction and reinstatement of behavioral responses rewarded with alcohol administration.

Key words: ethanol, craving, relapse, animal models of alcoholism.

Środki uzależniające, takie jak kokaina, heroina, LSD, nikotyna czy etanol, pomimo, iż są związkami o różnorodnej budowie chemicznej i odmiennym działaniu farmakologicznym, posiadają szereg cech wspólnych. Wszystkie prowadzą do rozwoju uzależnienia, wpływając na procesy odpowiedzialne za regulację funkcji emocjonalnych i zachowań motywacyjnych. Początkowo, zażywane są przede wszystkim ze względu na wywoływanie przyjemnych doznań: pozwalają pozbyć się lęku, nieśmiałości, zaspokajają ciekawość, wprowadzają w dobry nastrój. Po pewnym czasie, przyjmowane są już nie dla zabawy czy eksperymentowania, ale w celu uzyskania określonego stanu psychicznego. Niepostrzeżenie zajmują centralne miejsce w życiu zażywających je osób. Manifestuje się to między innymi upośledzeniem lub brakiem

* Autorzy byli stypendystami Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej